

תוכן עניינים מקוצר

- א..... תוכן עניינים מקוצר
- ג..... תוכן עניינים כללי
- כג..... תודות
- 1..... מפתח קיצורים
- 3..... פתח דבר למהדורה השלישית

שער ראשון : מבוא

- 9..... פרק ראשון : מהותו של ערעור : התכלית והמאפיינים של הזכות לערער
- 59..... פרק שני : הליכי תקיפה מעין-ערעוריים

שער שני : הערעור בבתי המשפט הרגילים

- 75..... פרק שלישי : הסמכות בערעור : הערכאה, המותב והסעדים
- 99..... פרק רביעי : פסק דין והחלטה אחרת
- 151..... פרק חמישי : מועדים בערעור
- 195..... פרק שישי : בקשת רשות לערער
- 257..... פרק שביעי : השלב הטרומ-דיוני בערעור
- 303..... פרק שמיני : הדיון בערעור
- 365..... פרק תשיעי : בקשת ביניים, עיכוב ביצוע וסעד זמני
- 387..... פרק עשירי : ראיות נוספות בערעור
- 405..... פרק אחד-עשר : ערעור שכנגד
- 421..... פרק שנים-עשר : הליכי תקיפה אופקיים : ביטול, עיון מחדש ותיקון
- פרק שלושה-עשר : מעמדו של מי שלא היה צד להליך בערכאה דיונית לעניין
- 451..... הזכות לערער
- 469..... פרק ארבעה-עשר : אמות-המידה לביקורת ערעורית
- 503..... פרק חמישה-עשר : פסק דין שניתן בהסכמה

שער שלישי : הערעור בבתי משפט מיוחדים

- 519..... פרק שישה-עשר : הליכי הוצאה לפועל
- 543..... פרק שבעה-עשר : בית משפט לתביעות קטנות
- 561..... פרק שמונה-עשר : בית המשפט לענייני משפחה
- 577..... פרק תשעה-עשר : הערעור בעניינים מנהליים

שער רביעי : הליכים מיוחדים

- 613..... פרק עשרים : דיון נוסף
- 631..... פרק עשרים ואחד : הערעור בתובענות ייצוגיות / ערן טאוסקי

מפתחות

- 685..... מפתח תחיקה
- 713..... מפתח פסיקה
- 805..... מפתח ספרים
- 827..... מפתח עניינים

אלון הוצאה לאור



תוכן עניינים מפורט

- א..... תוכן עניינים מקוצר
- ג..... תוכן עניינים כללי
- כג..... תודות
- 1..... מפתח קיצורים
- 3..... פתח דבר למהדורה השלישית

שער ראשון : מבוא

- 9..... פרק ראשון : מהותו של ערעור : התכלית והמאפיינים של הזכות לערער
- 9..... א. מבוא
- 9..... ב. הגדרת המונח "ערעור"
- 11..... ג. תפקידי הערעור
- 11..... 1. תיקון טעויות
- 11..... (א) תיקון טעויות בדיעבד
- 12..... (ב) "טעות" בראי דיני הערעור : אמות-המידה לביקורת ערעורית
- 15..... (ג) הפחתה מראש של שיעור הטעויות
- 16..... 2. פיתוח המשפט
- 17..... 3. קבלת הדין : צדק פרוצדורלי
- 18..... ד. הערעור : יתרונות, חסרונות ומאזן כולל
- 19..... ה. שיקולים מנחים בעיצוב של זכות הערעור
- 25..... ו. הערעור במשפט המשווה
- 28..... ז. זכות הערעור בישראל
- 28..... 1. זכות הערעור בראי פסיקתו של בית המשפט העליון
- 31..... 2. זכות הערעור : מהותית או דיונית?
- 34..... 3. זכות הערעור : זכות טבעית או הסדר שלטוני-מוסדי?
- 35..... 4. זכות הערעור : זכות יסוד?
- 35..... 5. זכות הערעור : זכות אזרחית-פוליטית או זכות חברתית-כלכלית?
- 37..... 6. זכות הערעור : זכות חוקתית?
- 37..... (א) זכות הערעור כחלק מזכות הגישה החוקתית לערכאות השיפוט
- 37..... (1) זכות הגישה לערכאות כזכות חוקתית
- 41..... (2) האם זכות הערעור נגזרת מזכות הגישה לערכאות?
- 42..... (3) היעדר זכות ערעור על פסק דין של בג"ץ

- 43..... (ב) סעיף 17 לחוק יסוד: השפיטה
- 44..... (ג) היקף הזכות החוקתית לערער
- 49..... (ד) פגיעה בזכות החוקתית לערער
- (1) שלילת הזכות לערער על פסק דין של ערכאה שיפוטית
- 50..... ראשונה
- 51..... (2) התניית הערעור ברשות
- 54..... (3) מועדים
- 54..... (4) אגרת ערעור
- 55..... (5) ערובה להוצאות המשיב בערעור
- 57..... ח. סיכום
- 59..... פרק שני: הליכי תקיפה מעין-ערעוריים
- 59..... א. כללי
- 60..... ב. הליכי תקיפה אנכיים
- 60..... 1. השגה
- 61..... 2. ערר
- 62..... 3. עתירה מנהלית
- 63..... 4. עתירה לבית משפט הגבוה לצדק
- 66..... ג. הליכי תקיפה אופקיים
- 66..... 1. ביטול או עיון מחדש בפסקי דין והחלטות (הערת הפניה)
- 67..... 2. בקשה לתיקון פסק דין לפי סעיף 81 לחוק בתי המשפט (הערת הפניה)
- 67..... ד. הליכי תקיפה בדרך של בקשה לפירוש אופרטיבי של פסק הדין
- 67..... 1. בקשה לחתימה על פסיקתה ("פסיקתה מתקנת")
- 68..... 2. בקשה להבהרת החלטה לפי סעיף 12 לחוק ההוצאה לפועל
- 69..... ה. הליכי תקיפה "שיוריים"
- 69..... 1. תקיפה עקיפה
- 70..... 2. "משפט חוזר אזרחי" (הערת הפניה)
- 71..... 3. בקשה לביטול פסק בורר

שער שני: הערעור בבתי המשפט הרגילים

- 75..... פרק שלישי: הסמכות בערעור: הערכאה, המותב והסעדים
- 75..... א. כללי
- 75..... ב. בתי המשפט ה"רגילים" ובתי המשפט ה"מיוחדים"

78	ג. ערעור בזכות וערעור ברשות (הערת הפניה)	78
78	ד. סמכות "מקורית" וסמכות "ערעורית"	78
79	ה. הסמכות לדון בערעור בבתי המשפט הרגילים : ערכאות ומותבים	79
79	1. ערעור בזכות	79
82	2. ערעור ברשות	82
86	3. דגשים והערות בנושא סמכות המותבים	86
89	ו. הסמכות לפסוק סעד בבתי המשפט הרגילים	89
89	ז. השגה על החלטות שניתנו בחוסר סמכות עניינית	89
90	1. פסק דין	90
94	2. החלטה אחרת	94
94	ח. החלטות שאי-אפשר לערער עליהן	94
94	1. פעולות מנהליות הנוגעות לסדרי עבודתו של בית המשפט	94
95	2. הערכה שנעשתה בידי שופט שלא במסגרת סמכותו השיפוטית	95
95	3. דעה שהביע שופט בנוגע לסיכויי טענה מסוימת	95
95	4. חוות דעת של בית המשפט הנעדרת כוח מחייב	95
96	5. שלילה מפורשת של זכות הערעור	96
97	6. החלטה המרשה לערער	97
97	7. פסק דין והחלטת ביניים של בית המשפט העליון	97
98	8. החלטות נוספות שאי-אפשר לערער עליהן	98
99	פרק רביעי: פסק דין והחלטה אחרת	99
99	א. כללי	99
101	ב. ערעור בזכות וערעור ברשות	101
103	ג. החלטות שניתנו במהלך המשפט : סיווגן לעניין זכות הערעור	103
104	ד. החלטות שניתנו לאחר סיום המשפט : סיווגן לעניין זכות הערעור	104
107	ה. פסק דין חלקי	107
114	ו. פסקי דין והחלטות אחרות במהלך המשפט : מקרים פרטניים	114
114	1. מחיקה של הודעה לצד שלישי	114
114	2. החלטה שחלק מהנתבעים אינם אחראים בניזקין	114
115	3. הוראה לכונס נכסים לשלם לנושה	115
115	4. דחיית תביעה על פי עילה אחת מבין כמה	115
116	5. החלטה הדוחה בקשת רשות להתגונן בתביעה בסדר דין מקוצר	116
116	6. החלטה שנותנת לנתבע רשות להתגונן בתביעה בסדר דין מקוצר	116
118	7. החלטה המבטלת צו המתיר המצאה מחוץ לתחום השיפוט	118
119	8. החלטות בבקשות לסעדים זמניים, לביטולם או לשינויים	119

9. החלטה לסלק תביעה על הסף והחלטה הרוחה בקשה כזו..... 119
10. החלטה שלא להתיר הפסקת תובענה..... 120
11. החלטה לחייב את הזכאי להמשיך בתובענה..... 120
12. העברת הדיון מערכאה אחת לערכאה אחרת בתוך מערכת בתי המשפט..... 120
13. העברת הדיון כולו לטריבונל שחוק-יסוד: השפיטה אינו חל עליו..... 121
14. החלטה בדבר העברת שאלה בודדת להכרעתו של טריבונל אחר..... 121
15. החלטות בהליכי פירוק של חברה..... 122
16. החלטה בדבר שכרו של כונס נכסים..... 123
17. החלטות במסגרת פירוק שיתוף במקרקעין..... 124
18. ענייני פשיטת רגל..... 125
19. החלטות במסגרת כינוס נכסים..... 127
20. החלטה בבקשה לתשלום תכופ..... 127
21. תשלום אגרת משפט..... 128
22. בקשה לאישור תובענה כייצוגית (הערת הפניה)..... 128
23. ערעור בענייני בוררות..... 128
24. החלטות בתיק שטרם הסתיים בבתי המשפט הרגילים..... 129
25. החלטות של טריבונלים שיפוטיים נוספים..... 133
133. (א) רשם הפטנטים.....
133. (ב) המפקח על רישום המקרקעין.....
134. (ג) בתי דין מנהליים (הערת הפניה).....
26. הערות בעניין החלטות אחרות שלא תינתן בהן רשות ערעור בעקבות צו בתי המשפט..... 134
27. פסקי דין והחלטות אחרות לאחר סיום הדיון: מקרים פרטניים..... 135
1. החלטות שניתנו לאחר פסק הדין והן בבחינת פסק דין..... 136
136. (א) הבהרת פסק דין לפי סעיף 12 לחוק ההוצאה לפועל.....
136. (ב) שומת נכס שאי-אפשר לתופסו לפי סעיף 61(ב) לחוק ההוצאה לפועל.....
139. (ג) תיקון פסק דין.....
140. (ד) פסיקתה משקפת ופסיקתה מתקנת.....
142. (ה) השלמת פסק דין.....
2. החלטות שלאחר מתן פסק דין שהן בבחינת החלטה אחרת..... 142
142. (א) בקשה לביטול פסק דין שניתן במעמד צד אחד.....
144. (ב) החלטה הרוחה בקשת רשות לערער.....
144. (ג) החלטה בבקשה להארכת מועד.....
146. (ד) דחיית בקשה למחיקת ערעור מחמת איחור בהגשתו.....

(ה) החלטה בעניין הוצאות המשפט ושכר טרחת עורך-דין שניתנה לאחר

- 146 פסק הדין
146 (ו) החלטות בעניין ביזיון בית משפט
148 (ז) החלטות בעניין ביצוע פסק הדין
148 (ח) החלטות נוספות שניתנו לאחר פסק הדין וסווגו כהחלטות אחרות.....
148 ח. פסק דין והחלטה אחרת בבית משפט לעניינים מנהליים (הערת הפניה).....
148 ט. שונות

פרק חמישי: מועדים בערעור 151

- א. כללי 151
ב. המועדים להגשת ערעור בבתי המשפט הרגילים 152
1. ערעור בזכות על פסקי דין והחלטות של בית משפט שלום 152
2. ערעור ברשות על החלטות של בית משפט שלום ועל פסקי דין של בית משפט לתביעות קטנות 152
3. ערעור בזכות על פסקי דין והחלטות אחרות של בית משפט מחוזי 153
4. ערעור ברשות על פסקי דין והחלטות אחרות של בית משפט מחוזי 154
5. ערעור בזכות על החלטות של רשם בית המשפט העליון 155
6. מועדים נוספים בהליכי ערעור הקבועים בתקנות סדר הדין 155

ג. ממתני יימנו הימים? 159

1. כלל ההמצאה 159
2. החריג: כלל הידיעה 159
ד. השגה על החלטה שניתנה במעמד צד אחד 161
ה. בקשה לעיון חוזר 162
ו. אופן ספירת הימים 162
ז. הארכת מועדים: מועדים הקבועים בחיקוק לעומת מועדים שאינם קבועים

בחיקוק 163

1. נסיבות שהוכרו כטעם מיוחד להארכת מועד 170
2. נסיבות שלא הוכרו כטעם מיוחד להארכת מועד 177
3. שיקולים שיש להתחשב בהם בבקשה להארכת מועד 181
ח. הסמכות להאריך מועד להגשת הליך ערעורי נתונה לערכאת הערעור 183
ט. בית המשפט רשאי להאריך מועד גם מיזמתו 183
י. סמכות טבועה להאריך מועדים 183

1. חיוב שנקבע בהסכם בין הצדדים וקיבל תוקף של פסק דין 183
2. הגשת הליך ערעורי לטריבונל מנהלי או מעין-שיפוטי 184
יא. סמכות של רשם להאריך מועד בהעדר הסמכה בתקנות 185

185.....	יב. שיהוי כנימוק לדחיית בקשת רשות לערער על החלטת ביניים
	יג. הנחיות והוראות נוהל מאת נשיאת בית המשפט העליון בנושא בקשות לדחיית
188.....	מועד דיון
188.....	1. נוהל טיפול בבקשות לדחייה של מועד דיון
	2. נוהל טיפול בבקשות לדחייה של מועד דיון מטעמים הקשורים בקיום דיון
190.....	באותו מועד לפני שופט אחר
191.....	3. הנחיות נשיאת בית המשפט העליון בנושא בקשות לשינוי מועדים
192.....	יד. הלכות ועניינים נוספים בענייני מועדים
195.....	פרק שישי: בקשת רשות לערער
195.....	א. כללי
196.....	ב. אמות-המידה למתן רשות לערער
196.....	1. פגמים דיוניים היורדים לשורשו של עניין
198.....	2. החלטת ביניים של הערכאה הדיונית ("גלגול שני")
203.....	(א) החלטות ביניים בנושאים הנוגעים לאופן ניהול הדיון
206.....	(ב) החלטות ביניים בבקשות לסעדים זמניים
207.....	(ג) החלטות בענייני סף שתוצאתן המשך של בירור ההליך לגופו
209.....	(ד) החלטה בשאלת האחריות בתביעת נזיקין
209.....	(ה) החלטה בבקשה לביטול פסק דין שניתן במעמד צד אחד
210.....	(ו) החלטה המאשרת ניהול תובענה כייצוגית (הערת הפניה)
210.....	(ז) שיהוי בהגשת בקשה לרשות ערעור עשוי להביא לדחייתה
211.....	3. "החלטה אחרת" או "פסק דין" של ערכאת הערעור ("גלגול שלישי")
214.....	(א) עילות שבהן לא תינתן רשות לערער
216.....	(ב) עילות שבהן עשויה להינתן רשות לערער
	(ג) בקשת רשות לערער על החלטת ביניים של ערכאת הערעור
221.....	הראשונה
223.....	(ד) הערכאה הראשונה היא רשם בית המשפט
	(ה) אמות-המידה למתן רשות ערעור כשהמותב שדן בעניין הוא טריבונל
225.....	מנהלי (הערת הפניה)
225.....	(ו) הלכת חניון חיפה: הערכה ומגמות להמשך
232.....	4. בקשת רשות לערער ב"גלגול רביעי"
233.....	ג. עניינים שלגביהם לא תינתן רשות לערער
	ד. בערעור על פסק דין סופי אפשר להשיג על החלטת ביניים שהוגשה עליה בקשת
238.....	רשות לערער שנדחתה לגוף העניין

ה.	האם הערכאה הדיונית מוסמכת לשנות החלטת ביניים שאושרה או שונתה על ידי ערכאת הערעור ?	239
ו.	בית המשפט שלערעור אינו מחויב להסכמת הצדדים לתת רשות לערער	240
ז.	הגורם המוסמך ליתן רשות לערער	243
ח.	המועד להגשת בקשה לרשות ערעור	244
ט.	כיצד תוגש בקשת רשות לערער	245
י.	אגרה בבקשת רשות לערער	246
יא.	עירבון בבקשת רשות לערער	246
יב.	הדיון בבקשת רשות לערער	248
	1. דחיית הבקשה	248
	2. החלטה שהבקשה מצריכה תשובה	249
	3. החלטה ליתן רשות ערעור	251
יג.	הערת אזהרה: אי-אפשר להפוך ערעור לבקשת רשות לערער	252
יד.	בקשת רשות לערער על החלטה הדוחה בקשה לסעד זמני שהוגשה במעמד צד אחד	253
טו.	עניינים נוספים	254
	פרק שביעי: השלב הטרום-דיוני בערעור	257
א.	כללי	257
ב.	הגשת כתב הערעור: כללי	257
ג.	תוכנו של כתב הערעור	258
ד.	בעלי הדין בערעור	261
	1. מי רשאי לערער ?	261
	2. מי יהיה משיב בערעור ?	262
ה.	פטור מהמצאת כתב ערעור	265
ו.	צירוף משיבים, חילוף בעלי דין ואיחוד ערעורים	267
	1. בקשה לצרף משיב שלא היה צד בערכאה הקודמת: כללי	267
	2. צירוף מתדיין ציבורי – "ידיד בית המשפט" (<i>amicus curiae</i>) (הערת הפניה)	269
	3. התייצבות היועץ המשפטי לממשלה בהליכי ערעור (הערת הפניה)	269
	4. חילוף בעלי דין	269
	5. איחוד בעלי דין וערעור על תובענות שאוחדו	270
ז.	אגרת בית משפט	271
	1. חובת תשלום אגרה והרצינות שבבסיסה	271
	2. התנאים לפטור מתשלום אגרה	272

273.....	(א) התנאי הראשון: "אין ביכולתו של המבקש לשלם את האגרה"
274.....	(ב) התנאי השני: "נראה לבית המשפט שההליך מגלה עילה"
276.....	3. הדיון בבקשה לפטור מאגרה
276.....	4. מעמדו של המשיב ומעמדה של המדינה בבקשה לפטור מאגרה
277.....	5. השגה על החלטה בבקשה לפטור מאגרה (הערת הפניה)
278.....	ח. ערובה להבטחת ההוצאות של המשיב בערעור
278.....	1. כללי
280.....	2. קביעת הערובה
282.....	3. חלופת עירבון
283.....	4. בקשה לפטור מהפקדת עירבון
285.....	5. שינוי של סכום העירבון
286.....	6. דחיית הערעור בשל היעדר ערובה
289.....	7. השגה על החלטות בעניין עירבון
290.....	8. נוהל מנהל בתי המשפט בעניין ערבויות
290.....	ט. נימוקי הערעור
290.....	1. ניסוח נימוקי הערעור
292.....	2. כתב ערעור ללא נימוקים: פגם הניתן לתיקון
293.....	3. פטור מנימוקי הערעור לאחר שניתנה רשות לערער
293.....	י. תיקון כתב הערעור
295.....	יא. תיק המוצגים
298.....	יב. ערעור שאינו ממלא אחר ההוראות
303.....	פרק שמיני: הדיון בערעור
303.....	א. כללי
303.....	ב. דיון מקדמי בערעור
306.....	ג. הגשת עיקרי טיעון
306.....	1. המועד להגשת עיקרי טיעון
307.....	2. מטרתם של עיקרי הטיעון ואופן עריכתם
308.....	3. אסמכתאות משפטיות
309.....	4. אי-הגשה של עיקרי טיעון במועד
312.....	ד. אי-התייצבות לדיון בערעור
314.....	ה. טענות מקדמיות: טענת פגם או אי-קיום תנאי
315.....	ו. ביטול החלטה שניתנה במעמד צד אחד (הערת הפניה)
315.....	ז. ביטול הערעור בידי מגישו
317.....	ח. סיכומים בכתב

317	הסמכות להורות על הגשת סיכומים בכתב	1.
317	בעל דין שלא הגיש את סיכומיו במועד	2.
318	סיכומים: עניינים שבנוהל	3.
322	ההנחיה של נשיאת בית המשפט העליון בנושא הגשת סיכומים	4.
322	בירור הערעור לגופו	ט.
323	היסוד להכרעה בערעור	1.
325	החזרת הדיון לבית המשפט בערכאה הקודמת והתנגדות לממצאיה	2.
327	ראיות נוספות בערעור (הערת הפניה)	3.
327	מסמכים ש"הוגנבו" לתיק בית המשפט	4.
327	שינוי חזית בערעור	5.
327	(א) דוקטרינת "שינוי חזית"	
328	(ב) שינוי חזית בשלב הערעור	
330	הכרעה על יסוד נימוק שונה	6.
330	הידרשות של ערכאת הערעור לנימוק שלא פורש בכתב הערעור	7.
330	(א) הכלל והחריג	
340	(ב) יישום החריג	
341	טענות ונימוקים שנזנחו	8.
341	סמכותה של ערכאת הערעור לתת סעד: תקנה 462 לתקנות סדר הדין	9.
345	מתן סעד שלא התבקש	10.
345	פסק הדין	י.
346	1. פסק דין מנומק	
346	2. פסק דין לא מנומק	
351	3. פסק דין מוסכם (הערת הפניה)	
352	הוצאות משפט ושכר טרחת עורך דין	יא.
352	1. כללי	
355	2. הטלת הוצאות משפט, קביעת סכומן, חישובן ובדיקת השומה	
359	3. הוצאות בגין הארכת הדיון שלא לצורך	
359	(א) פסיקת הוצאות לטובת הצד שכנגד	
360	(ב) פסיקת הוצאות לטובת אוצר המדינה	
363	4. אכיפת צו בדבר תשלום הוצאות	
363	5. בעל דין הטוען לעצמו	
363	6. תיאום ההוצאות בין בעלי הדין	
363	7. הנחיה של נשיאת בית המשפט העליון בעניין שכר טרחת עורך-דין	
364	שימוע החלטה ועריכת פסיקתה	יב.

- 365..... פרק תשיעי: בקשת ביניים, עיכוב ביצוע וסעד זמני
- 365..... א. בקשות ביניים בערעור
- 365..... 1. כללי
- 366..... 2. הנחיות נשיאת בית המשפט העליון בנושא בקשות ביניים
- 368..... ב. עיכוב ביצוע עד להכרעה בערעור
- 368..... 1. כללי
- 369..... 2. התנאים בבקשה לעיכוב ביצוע
- 371..... (א) פסק דין כספי
- 372..... (ב) פסק דין שהוצאתו לפועל תגרום למימוש של נכס מקרקעין
- 374..... 3. התניה של עיכוב הביצוע בתנאים
- 374..... (א) מה בין "ערובה", "ערבות", "עירבון" ו"ערבות בנקאית"?
- 376..... (ב) השיקולים בהתניית עיכוב ביצוע התנאים
- 377..... 4. הגשת בקשה לעיכוב ביצוע בבתי המשפט הרגילים: סדרי דין
- 379..... 5. השגה על החלטה המורה על עיכוב ביצוע
- 380..... ג. סעד זמני בערעור
- 380..... 1. כללי
- 382..... 2. התנאים להענקת סעד זמני בערעור
- 384..... 3. בקשה לסעד זמני בבתי המשפט הרגילים: סדרי דין
- 385..... ד. עיכוב ביצוע וסעד זמני בבית משפט לעניינים מנהליים (הערת הפניה)
- 387..... פרק עשירי: ראיות נוספות בערעור
- 387..... א. כללי
- 388..... ב. ראיות נוספות בערעור בבתי המשפט הרגילים: הכלל וחריגיו
- 389..... 1. תת-החריג הראשון: טעות של הערכאה הראשונה
- 389..... 2. תת-החריג השני: נחיצות הראיות הנוספות
- (א) ראייה שנועדה להוכיח עובדה שהתרחשה לפני פסק הדין של הערכאה הדיונית
- 390.....
- 393..... (ב) מגמת ריכוך? פרשת דהאן נ' קסון
- (ג) ראייה שנועדה להוכיח עובדה שאירעה לאחר פסק הדין של הערכאה הדיונית
- 395.....
- 398..... ג. מערכת ההוצאה לפועל (הערת הפניה)
- 398..... ד. בית משפט לענייני משפחה (הערת הפניה)
- 399..... ה. הגשת ראיות נוספות בשלב הערעור: סדרי דין ונוהל
- 399..... 1. כיצד תוגש בקשה להגשת ראיות נוספות
- 399..... 2. איך "להגניב" ראיות

3. הערכאה שאליה הוגשה הבקשה תחליט בבקשה לצירוף ראיות נוספות..... 400
4. הסמכות לדון בבקשה כשהמותב המוסמך לדון בערעור הוא מותב תלתא..... 401
5. בקשה לרשות ערעור על החלטה בבקשה להגשת ראיות נוספות בערעור..... 402
6. לא תתאפשר הגשת ראיה בערעור שמטרתה לפסול הודאה..... 403
7. גביית הראיות הנוספות..... 403
8. רישום הטעמים ופירוש העניינים..... 403
9. הגשת ראיות נוספות בסוגי הליכים מיוחדים..... 403
10. ההנחה של נשיאת בית המשפט העליון בעניין ראיות נוספות..... 404

פרק אחד-עשר : ערעור שכנגד..... 405

- א. כללי..... 405
- ב. מהותו של ערעור שכנגד..... 407
 1. ערעור שכנגד : אחת משלוש חלופות להשיג על פסק דין..... 407
 2. ערעור שכנגד : הרציונל העומד בבסיסו..... 408
 3. אופי הזיקה : הנושאים שאפשר לתקוף בערעור שכנגד..... 409
- ג. ערעור שכנגד המוגש לאחר שניתנה רשות לערער..... 412
- ד. ערעור שכנגד : היבטים דיוניים..... 413
 1. המועדים להגשת ערעור שכנגד..... 413
 2. הרשות לתקן כתב ערעור אינה מקימה זכות להגיש ערעור שכנגד..... 417
 3. עניינים דיוניים אחרים..... 417
- ה. אגרת משפט ועירבון בערעור שכנגד..... 418
- ו. שונות..... 419

פרק שנים-עשר : הליכי תקיפה אופקיים : ביטול, עיון מחדש ותיקון..... 421

- א. מבוא..... 421
- ב. בקשה לביטול החלטה : כללי..... 421
- ג. ביטול פסק דין שניתן במעמד צד אחד..... 423
 1. ביטול מחובת הצדק..... 424
 2. ביטול לפי שיקול הדעת של בית המשפט..... 425
- ד. ביטול או עיון מחדש בהחלטה אחרת שניתנה במעמד צד אחד..... 426
- ה. ביטול או עיון מחדש בהחלטה אחרת שניתנה במעמד הצדדים..... 426
 1. כללי..... 426
 2. עיון חוזר בהחלטה בעניין סעדים זמניים : הסדר מיוחד..... 428
- ו. ביטול החלטה : היבטים דיוניים..... 428
 1. תרופת הביטול לעומת תרופת הערעור : אימתי תינקט ?..... 428

2. עיון מחדש בסעד זמני שניתן במעמד צד אחד (זולת צו עיקול): הסדר מיוחד 430.....
3. מתן צו עיקול זמני במעמד צד אחד: הסדר מיוחד 431.....
4. בקשת ביטול או עיון מחדש בערכאה הדיונית: בקשה בכתב 431.....
5. בקשת ביטול או עיון מחדש בערכאת הערעור: בקשת ביניים בערעור 432.....
6. הדרך להשיג על החלטה בבקשה לביטול 432.....
- ז. ביטול פסק דין שניתן במעמד הצדדים 433.....
1. ביטול פסק דין שניתן בהסכמה (הערת הפניה) 433.....
2. ביטול פסק דין חלוט שלא ניתן בהסכמה: "משפט חוזר אזרחי" 433.....
- (א) תרמית כלפי בית המשפט 434.....
- (ב) ראיות שהתגלו לאחר פסק הדין ושאי-אפשר היה לגלותן קודם לכן בשקידה סבירה 435.....
3. "משפט חוזר אזרחי": המתכונת הדיונית 438.....
- ח. תיקון פסק דין לפי סעיף 81 לחוק בתי המשפט 440.....
1. תיקון טעות ללא הסכמת הצדדים: סעיף 81(א) לחוק בתי המשפט 441.....
- (א) סוגי הטעויות שבית המשפט מוסמך לתקן 441.....
- (ב) לבית המשפט העליון סמכות טבועה לתקן טעות שנפלה בפסק דין סופי שנתן 442.....
- (ג) מה בין תקנה 524 לתקנות סדר הדין לסעיף 81(א) לחוק בתי המשפט? 443.....
- (ד) היעדר התייחסות לפסיקת הוצאות ולשכר טרחת עורך-דין 443.....
- (ה) הבהרה כתיקון טעות 444.....
- (ו) מסגרת הזמנים להגשת בקשה לתיקון טעות 444.....
- (ז) אופן ההגשה על החלטה בבקשה לתיקון טעות 445.....
- (ח) מסגרת הזמנים להגשה על החלטה בבקשה לתיקון טעות 445.....
- (ט) היבטים דיוניים נוספים בבקשה לתיקון טעות 447.....
- (י) הרציונל שבבסיס ההסדר הקיים והצעה להסדר חדש 447.....
2. תיקון טעות בהסכמת הצדדים: סעיף 81(ב) לחוק בתי המשפט 449.....



פרק שלושה-עשר: מעמדו של מי שלא היה צד להליך בערכאה דיונית לעניין

- הזכות לערער 451.....
- א. כללי 451.....
- ב. פגיעה באינטרס ממוני 453.....
- ג. אדם שנפגע מהתבטאות של הערכאה הדיונית 457.....
- ד. צירוף מתדיין ציבורי – "ידיד בית המשפט" (*amicus curiae*) 465.....

- ה. התייצבות היועץ המשפטי לממשלה בהליכי ערעור 466
- ו. בקשה לעיון בתיק בית המשפט 467
- פרק ארבעה-עשר : אמות-המידה לביקורת ערעורית 469
- א. כללי 469
- ב. היקף ההתערבות של ערכאת הערעור : סמכות לחוד ושיקול דעת לחוד 471
- ג. ערעור בבתי המשפט הרגילים : שמיעה מחדש ? 473
- ד. תפקידן של אמות-המידה לביקורת ערעורית 474
- ה. התערבות בקביעות עובדתיות 474
1. רצינול ראשון : חלוקת הסמכויות בין חבר המושבעים לשופט 475
2. רצינול שני : יתרונה של הערכאה הדיונית בהתרשמות מן העדים 477
- (א) החריג : יתרונה של הערכאה הדיונית מאבד מכוחו 479
- (ב) חשיבותה של ההנמקה 480
- (ג) תחולת הכלל על קביעות עובדתיות ולא על מסקנות 482
- (ד) עד מומחה 484
3. רצינול שלישי : שיקולים מערכתיים-פרגמטיים 485
4. כלל אי-ההתערבות וחריגיו : סיכום 488
- ו. התערבות בקביעות משפטיות 489
1. קשיי סיווג : קביעות המערבות עובדה ומשפט 490
2. פגמים דיוניים היורדים לשורש ההליך 492
- ז. עניינים שבשיקול דעת שיפוטי 493
1. מאפייניו של שיקול הדעת השיפוטי 493
2. ביקורת ערעורית על החלטות שבשיקול דעת 494
3. עניינים שבשיקול דעת שיוכרעו בדרך כלל בהחלטה אחרת (הערת הפניה) 498
4. עניינים אחרים שבשיקול דעת רחב 499
- (א) שכר טרחת עורך-דין והוצאות משפט 499
- (ב) שכר טרחה לבעלי תפקידים שמינה בית המשפט 500
- (ג) סכום עירבון להבטחת הוצאות בערעור 500
- (ד) פסיקת פיצויים בדיני נזיקין 500
- (ה) חלוקת אחריות ואשם תורם בדיני נזיקין 501
- (ו) מזונות 501
- (ז) עיכוב הליכים לפי חוק הבוררות 501
- (ח) ענישה משמעתית 502
- (ט) פסק דין על דרך הפשרה (הערת הפניה) 502



- פרק חמישה-עשר : פסק דין שניתן בהסכמה..... 503
- א. מאפייניו המיוחדים של פסק דין שנתן תוקף להסכם בין הצדדים..... 503
- ב. הדרכים להשיג על פסק דין מוסכם..... 504
- ג. פסק דין על דרך הפשרה לפי סעיף 79א לחוק בתי המשפט..... 506
1. מאפייניו של פסק דין לפי סעיף 79א לחוק בתי המשפט..... 506
2. פסק דין על דרך הפשרה: יתרונות וחסרונות..... 508
3. היכולת צד שהסכים להכרעה לפי סעיף 79א לחוק בתי המשפט לחזור בו מהסכמתו?..... 510
- ד. פסק דין מוסכם בערכאת ערעור, בבג"ץ ובבית משפט לעניינים מנהליים..... 510
- ה. אמות-המידה להתערבות בפסק דין מוסכם..... 511
1. אמות-המידה להתערבות בהסכם פשרה שנכרת מחמת טעות..... 511
2. לחץ של בית המשפט על בעלי הדין להתפשר..... 513
3. אמות-המידה להתערבות בפסק דין שניתן לפי סעיף 79א לחוק בתי המשפט..... 513
- ו. סמכות טבועה להאריך מועד לביצוע הסכם שניתן לו תוקף של פסק דין (הערת הפניה)..... 515

שער שלישי : הערעור בבתי משפט מיוחדים

- פרק שישה-עשר : הליכי הוצאה לפועל..... 519
- א. כללי..... 519
- ב. בעלי התפקידים בלשכות ההוצאה לפועל..... 520
1. סמכויותיו של רשם ההוצאה לפועל..... 521
2. סמכויותיו של מנהל לשכת ההוצאה לפועל..... 524
- ג. הליכי השגה בענייני הוצאה לפועל : ביטול, ערר וערעור..... 524
1. ביטול או שינוי החלטה של רשם ההוצאה לפועל..... 525
2. ערר בזכות על החלטה של מנהל לשכת ההוצאה לפועל..... 527
3. בקשת רשות לערער על החלטת רשם ההוצאה לפועל בערר..... 528
4. בקשת רשות לערער על החלטות מנהליות של רשם ההוצאה לפועל..... 529
5. ערעור בזכות על החלטות של רשם ההוצאה לפועל..... 531
- (א) אימתי יש זכות ערעור על החלטות של רשם ההוצאה לפועל?..... 531
- (ב) סדרי הדין בערעור..... 532
- (ג) היקף הביקורת של ערכאת הערעור בענייני הוצאה לפועל..... 534
6. בקשת רשות לערער על פסק דין של בית משפט השלום או בית המשפט לענייני משפחה..... 535

536	בקשת רשות לערער על פסק דין של בית המשפט המחוזי	7.
537	ערעור הנובע מביצוע של פסק דין בענייני משפחה (הערת הפניה)	8.
537	מועדים בהליכי השגה בענייני הוצאה לפועל והסמכות להארכתם	9.
538	שונות	ד.
538	בג"ץ, סעד הצהרתי והוצאה לפועל	1.
538	עיכוב הליכים	2.
539	הליך תקיפה אופקי: תיקון טעות	3.
539	פנייה לבית המשפט להבהרת פסק הדין	4.
540	העברת הביצוע ללשכה אחרת	5.
543	פרק שבעה-עשר: בית משפט לתביעות קטנות	פרק
543	המאפיינים המיוחדים של בית משפט לתביעות קטנות	א.
544	ערעור על החלטת ביניים של בית משפט לתביעות קטנות	ב.
548	בקשת רשות לערער על פסק דין של בית המשפט לתביעות קטנות	ג.
548	האתגר החוקתי	1.
550	אמות-המידה למתן רשות ערעור בתביעות קטנות	2.
552	סמכות ושיקול דעת בהעברת תביעה קטנה לבית משפט שלום	3.
553	תקיפה אופקית: בקשה לביטול החלטה שניתנה במעמד צד אחד	ד.
553	ייצוג משפטי בהליכי ערעור	ה.
555	מועדים	ו.
555	מועדי השגה על החלטות בתביעות קטנות	1.
555	תקופת הפגרה לא תימנה במניין הימים	2.
557	סדרי דין בבקשת רשות לערער ובערעור	ז.
558	אגרה	1.
558	ערובה להוצאות	2.
558	בקשת הרשות לערער ככתב ערעור	3.
558	הבהרת פסק דין בתביעה קטנה	4.
559	השגה על פסק בוררות בתביעה קטנה	5.
561	פרק שמונה-עשר: בית המשפט לענייני משפחה	פרק
561	אופיו המיוחד של בית המשפט לענייני משפחה	א.
563	בית המשפט לענייני משפחה כערכאת ערעור	ב.
563	ערעור על החלטה אחרת של רשם בית משפט לענייני משפחה	1.
	ערעור על החלטה או על צו של רשם ההוצאה לפועל בעניין הנוגע לביצוע	2.
564	של פסק דין בענייני משפחה	



3. ערעור על החלטה של רשם הירושה..... 565.....
4. סדרי הדין בערעור שנדון בבית המשפט לענייני משפחה..... 566.....
- ג. ערעור על החלטות של בית משפט לענייני משפחה..... 568.....
1. ערעור בזכות, ערעור ברשות והמוטב המוסמך לדרון (הערת הפניה)..... 568.....
2. אופי הביקורת הערעורית על פסקי דין של בית משפט לענייני משפחה :.....
- 568.....
3. אמת-המידה להתערבות בערעור ראשון..... 571.....
4. אמת-המידה להתערבות בערעור שני (או שלישי)..... 574.....
- ד. זכותו של אדם שלא היה צד להליך להגיש ערעור..... 574.....
- פרק תשעה-עשר : הערעור בעניינים מנהליים..... 577.....
- א. מבוא..... 577.....
- ב. בית המשפט לעניינים מנהליים : רקע ומסגרת כללית..... 577.....
- ג. סדרי דין המשותפים לכל ההליכים בבית המשפט לעניינים מנהליים..... 579.....
1. אגרה לפתיחת הליך..... 580.....
2. ערובה להבטחה של הוצאת המשיב בערעור..... 580.....
3. המצאת כתבי בי-דין..... 580.....
4. כתבי טענות נוספים..... 581.....
5. בקשות בכתב..... 581.....
6. מועדים..... 581.....
7. ביטול החלטה שניתנה לפי צד אחד..... 582.....
8. הוצאות משפט..... 582.....
9. עיכוב ביצוע וסעד זמני בערעור..... 583.....
- (א) המצאת בקשה לעיכוב ביצוע או סעד זמני בערעור..... 585.....
- (ב) סדר הדין בבקשה למתן עיכוב ביצוע או לסעד זמני בערעור..... 585.....
- (ג) השיקולים בבקשה לעיכוב ביצוע ובבקשה לסעד זמני בערעור..... 586.....
- (ד) התניית צו לעיכוב ביצוע בתנאים..... 587.....
10. החלה מפורשת של תקנות סדר הדין האזרחי בעניינים מסוימים..... 588.....
- ד. בית המשפט לעניינים מנהליים כערכאת ערעור..... 589.....
1. ערעור מנהלי..... 589.....
2. ערעור על החלטה אחרת של רשם בית המשפט לעניינים מנהליים..... 592.....
- ה. ערעור על החלטות ופסקי דין של בית משפט לעניינים מנהליים..... 593.....
1. הבחנה בין פסק דין להחלטה אחרת לעניין זכות הערעור..... 593.....

2.	ערעור על פסק דין של בית משפט לעניינים מנהליים בעתירה מנהלית או בתובענה מנהלית	596
3.	בקשת רשות לערער על פסק דין בערעור מנהלי	598
	(א) כללי	598
	(ב) אמת-המידה למתן רשות לערער על פסק דין בערעור מנהלי	600
4.	בקשת רשות לערער על החלטה אחרת של שופט בית משפט לעניינים מנהליים	601
ו.	חוק בתי דין מנהליים: רקע ומסגרת כללית	601
ז.	ערעור על החלטות של בתי דין מנהליים	604
1.	ערעור בזכות על החלטה סופית של בית דין מנהלי	604
	(א) הסמכות לדון בערעור	604
	(ב) ערעורים המוגבלים לעניין משפטי	605
2.	השגה על החלטת ביניים של בית דין מנהלי: ערעור בזכות או ברשות?	606
3.	עיכוב ביצוע וסעד זמני בערעור	610

שער רביעי: הליכים מיוחדים

	פרק עשרים: דיון נוסף	613
א.	כללי	613
ב.	התנאים לקיומו של דיון נוסף	617
1.	תנאי ראשון: ההלכה שנפסקה בבית המשפט העליון עומדת בסתירה להלכה קודמת של בית המשפט העליון	617
2.	תנאי שני: חשיבותה של הלכה שנפסקה, קשיוותה או חידושה מצדיקות	
	דיון נוסף	618
3.	שיקולים נוספים בעתירה לדיון נוסף	619
ג.	סדר הדין בעתירה לדיון נוסף	619
1.	הגשת עתירה ונימוקה	620
2.	מועדים בעתירה לדיון נוסף	620
	(א) המועד להגשת עתירה לדיון נוסף והתנאים להארכת מועד	620
	(ב) ימי הפגרה באים במניין הימים	622
3.	אגרת משפט בעד עתירה	622
4.	ערוכה להבטחת הוצאות המשיב בעתירה	622
5.	המצאת העתירה למשיב	624
6.	תשובה לעתירה	624
7.	הדיון וההחלטה בעתירה	624

8.	הוצאות משפט בעתירה	625.....
9.	המצאת החלטה בעתירה	625.....
10.	ההרכב החליט בפסק דינו על קיומו של דיון נוסף: הוראות מיוחדות	626.....
	(א) החלטת ההרכב בפסק דינו	626.....
	(ב) הודעת בעל דין הרוצה בדיון הנוסף	626.....
ד.	סדר הדין בדיון הנוסף	626.....
1.	אגרת משפט בעד הדיון הנוסף	626.....
2.	ערובה להוצאות המשיב בדיון הנוסף	626.....
3.	סדר שמיעת הטענות בדיון הנוסף	627.....
ה.	סוגיות דיוניות נוספות	628.....
1.	עיכוב ביצוע	628.....
2.	ראיות נוספות בהליכי דיון נוסף	628.....
ו.	גבולות הדיון הנוסף	629.....
	פרק עשרים ואחד: הערעור בתובענות ייצוגיות / ערן טאוסגי	631.....
א.	כללי	631.....
ב.	המאפיינים הייחודיים של הליך התובענה הייצוגית	631.....
1.	מטרותיו והצדקותיו של הליך התובענה הייצוגית	634.....
2.	מי רשאי להגיש בקשה לאישור תביעה כייצוגית?	637.....
3.	העילות להגשת תובענה ייצוגית	638.....
4.	בעיית הנציג בתובענות ייצוגיות	639.....
5.	השפעות המאפיינים של התובענה הייצוגית על הערעור	643.....
ג.	השגה על פסק דין ועל החלטה אחרת בתובענה ייצוגית	644.....
1.	החלטה הרוחה בקשה לאישור תובענה כייצוגית	644.....
2.	החלטה המקבלת את הבקשה לאשר תובענה כייצוגית	645.....
3.	החלטות נוספות ונתונות לערעור ברשות	646.....
4.	עניינים שבהם לא תינתן רשות לערער	647.....
ד.	מתי תינתן רשות לערער על החלטה לאשר תובענה כייצוגית?	648.....
1.	משמעותה של החלטה לאשר תביעה כתובענה ייצוגית	651.....
2.	ההשפעות של הלכת סלקום נ' פתאל על נוף התובענות הייצוגיות	653.....
3.	ההשפעות של הלכת סלקום נ' פתאל על בקשות לעיכוב ביצוע של החלטה	
	לאשר תובענה כייצוגית	654.....
4.	המצב המשפטי בארצות-הברית	655.....
5.	ביקורת והצעה לשינוי	660.....

662	ה. ערעור על החלטה לאשר תובענה בעניין כלכלי כתובענה ייצוגית
664	1. סמכות בית המשפט הכלכלי
666	2. ערעור על החלטה לאשר תובענה כייצוגית
667	3. עניין כלכלי בראי התובענה הייצוגית וסמכות בית המשפט הכלכלי
668	4. סוגי החלטות שבהן צומצמה זכות הערעור בתיקון מס' 59 לחוק בתי המשפט
670	5. ביקורת על ההסדרים החדשים בתיקון לחוק בתי המשפט
671	ו. הערעור בתובענות ייצוגיות המוגשות מכוח חוק בתי משפט לעניינים מנהליים
671	1. התובענה המנהלית בראי דיני התובענות הייצוגיות
674	2. הערעור המנהלי בראי דיני התובענות הייצוגיות ויחסי הגומלין ביניהם
676	ז. היבטים דיוניים בהליכים ערעוריים בתובענה ייצוגית
676	1. חברי הקבוצה אינם צד לערעור
677	2. ערעור על ידי חבר בקבוצה המיוצגת
679	3. תקיפה עקיפה של החלטה באמצעות תובענה ייצוגית מאוחרת
680	4. המועדים להגשת ערעור או בקשה לרשות ערעור
681	5. בקשה להארכת מועד להגשת ערעור או בקשה לרשות ערעור
681	6. ראיות נוספות בערעור על החלטה לאשר או לדחות בקשה לאישור תובענה כייצוגית
682	ח. במקום סיכום

מפתחות

685	מפתח תחיקה
685	תחיקה ישראלית
709	תחיקה זרה
713	מפתח פסיקה
713	פסיקה ישראלית
801	פסיקה זרה
805	מפתח ספרים
805	ספרות ישראלית
815	ספרות זרה
827	מפתח עניינים